

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izjaha razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Komedijantstvo kot temelj politike

K slikam v tedniku „Illustrazione Italiana“

Zadnja številka italijanske revije „Illustrazione Italiana“ objavlja na ovojnem listu in v notranjosti več slik, ki povedo mislečemu človeku, ki po zna mima tega vsaj nekoliko Italijo in Italijane, zelo veliko. Slike predstavljajo namreč Benita Mussolinija pri mlatenju žita v Sabaudiji, središču naselbin nekdanjih Pontinskih močvirij. Voditelj fašistov in diktator Italije je prišel tja, da otvori prvo žetev, delal je več ur in prejel nato za opravljeno delo primerno mezd, kakor vsak drug delavec. List poroča, da je delal med »contadini« t. j. kmeti, toda kdor opazuje slike bolj natančno, bo kaj kmalu opazil, da je resničnih kmetov prav malo v tej ducejevi delavski družbi. Skoraj vsi mladiči, zlasti tudi ženske, so v kmete preoblečeni fašisti, med njimi mnogi znani fašistični funkcionarji. V ozadju pa stoje (da se na slikah komaj vidijo) tudi fašistični miličniki in drugi varnostni organi. Il duce je torej pri delu dobro zastražen, da se mu morda ne približa kdo, ki ni fašist in absolutno zanesljiv. Torej tudi pri kmečkem delu režim policije in bajonetov!

Čemu ta komedija? To je prvo vprašanje, ki se porodi človeku, ko opazuje te zares nenavadne, čisto italijanske in čisto fašistične slike. Odgovor ni težek; komedijantska demagogija! Pokaže naj ducejevo »tesno povezanost s preprostim kmečkim ljudstvom«, njegovo demokratičnost in popularnost. Zunanemu svetu pa naj predstavi »visoko kulturo in civilizacijo najpreprostejših in najširših množic italijanskega naroda«. Za resnega človeka pa je prav vse to skupaj dokaz na kakšnih temeljih sloni. Mussolinijev fašizem in njegova vladavina. Zanj je že samo dejstvo, da gre mogočni diktator velesile, ki nikoli ni opravljal kmečkega dela, mlati žito, sprejme za delo mezd, si pa obenem preskrbi tako teatralično komparzerijo — pajacada. Vse ostalo je pa stvar, ki se da primerno izraziti samo z eno besedo — bluf. Mar tudi ni bluf, da med temi »kmeti« prav za prav skoraj ni pravih kmetov; ni bluf, da podaja duceju snope v kmetico, a še vedno zelo elegantno »kmetico« preoblečena mestna gospodična; ni bluf, da stoje okoli režimski časniški reporterji in fotografi; ni bluf, da je vse to aranžirano in preračunano za prazni zunanji efekt in za — politično propagando? Da, vse je bluf, sam bluf!

Odgovor teroristov Dollfussu

KLJUB ODREDBAM VLADE NOVI ATENTATI. — PRVI TERORISTI PRED DRŽAVNIM SODIŠČEM.

DUNAJ, 20. julija. Narodni socialisti so odgovorili na odredbo vlade z novim terorizem ter izvršili večeraj in danes vse politične atentate. Največji je bil davi ob treh izvršeni bombni napad na postajno skladišče v Inomestu. Detonacija je bila tako silna, da je prebudila vse mesto. Materialna škoda je ogromna. V dunajskem tretjem okraju so pa teroristi vrgli bombe v policijsko stražnico in ranili enega stražnika nevarno, drugega pa lažje. Tekom zadnjih dni, zlasti pa večeraj in danes so vladni organi polovili celo vrsto narodnih socialistov. Danes pridejo prvi pred dunajsko državno sodišče. Vendar se iz vsega vidi, da postopanje vlade teroristov ne strahši. V Nemčijo pobegli voditelji Frapen-

Toda prav ta bluf nam odkriva silno globok vpogled v resnično prav voditelja italijanskega fašizma in v ves fašizem sploh. Kakor je to mlatenje pontinskega žita skrbno zrežirana komedija za demagoški videz, tako je zrežirano tudi vse, kar počenja že trinajst let ves italijanski fašizem od »pohoda« na Rim do Sabaudije! Povsod in vedno pestre uniforme, igranje vojakov že od šolarjev dalje, manifestacije, parade, govornice brez kraja in konca, vse je eno samo ogromno slepilo, ki naj z razkošno scenografijo zakrije notranjo praznino in mizerijo. In ni mar brutalnost, s katero nastopa fašizem proti vsemu, kar ga malikovalsko ne obožuje, pa naj bo to sama italijanska desna ali leva opozicija vseh odtenkov, ali pa naša narodna manjšina na Primorskem, tudi le eden mnogih dokazov notranje siromašnine, nekakšna podzavestna zavest praznine? Psihologom se nudi tu prilika za hvalevreden in zelo koristen studij. Kajti v takem živčnem deliriju reagiranja na vsako najmanjše nasprotstvo more biti samo tisti, ki je v svojem pravem bistvu manj kakor kaže njegova zunanost, ki se torej zaveda, da se more vzdržati v svojem videzu samo tako dolgo, dokler ne dopusti nobenega vpogleda v svojo notranjost, ki je — strahopetna in negotova sebe same.

Po vsem tem je pač lahko razumljivo, da mora nastati med našo narodno manjšino in italijanskim fašizmom v Italiji konflikt že sami po sebi; kajti nič ni n. pr. bolj tuje in odvratno, kakor komedija, puhla pajacada. Ta naš človek, ki ga je izoblikovala trda borba za skromno eksistenco, ki ga je polirala mrzla burja in ožgala vročina, je v dno vsega svojega bitja resen in globok, skoraj filozof. Težak je, kakor je Italijan lehak. Tu drama, tam opereta, komedija, pajacada! Ta razlika je obstojala že davno pred razširjenjem Italije do Snežnika in Javornika in že davno pred fašizmom; fašizem jo je le še stopnjeval, dvignil v italijanskem narodu nagnjenje k pajacadi ter mu jo predložil kot najplemenitejšo nacionalno svojstvenost. In če je gledal naš Primorec že od nekdaj na Italijana kot na nekaj neresnega in inferiornega, gleda danes še veliko bolj. Nanj deluje sabaudijska komedija le kot komedija. Za fašista dovelj, da ga preganja že iz podzavestnega čuta inferiornosti. A ta pajacada je pač temelj, edini trdni temelj, na katerem sloni fašizem! -r.

Anglija izvršila svojo dolžnost

Nadaljnje delo za vzhodni pakt je le zadeva Francije - V Italiji so nezadovoljni - Poljska noče postati bojišče

LONDON, 20. julija. Iz krogov britanske vlade se izve o vzhodnem paktu sledeče: Za časa Barthoujevega obiska v Londonu, je angleška vlada načelno pristala na ta pakt, odklonila pa je pristop z motivacijo, da Anglija nima nobenih posebnih interesov v vzhodni Evropi. Na podlagi sporazuma med Barthoujem in Simonom, je angleška vlada intervenirala v Berlinu in Varšavi ter nato še v Rimu, da tem vladam obrazloži in priporoči francoski načrt. Ko pa je angleška vlada izvršila to svojo obljubo povsem objektivno, se smatra, da nadaljnja angleška intervencija ni potrebna. Ker Velika Britanija ne pristopi k temu paktu in odklanja vsake nove obveznosti, je sedaj vprašanje vzhodnega pakta le stvar Francije in zainteresiranih držav, zlasti Nemčije in Poljske. Angleška vlada zato ne bo ničesar več ukrenila, kakor morda samo tedaj, če bo zaprosena in če se bodo pričela že pogajanja med Francijo, Nemčijo in Poljsko. Zaenkrat pa je vprašanje vzhodnega pakta za angleško vlado vzeto iz dnevnega reda.

V političnih krogih se z ozirom na to trdi, da Anglija sicer vedno izvrši

svojo obljubo, ne gre pa preko njenih mej. Anglija, ki je ta pakt neposredno ne interesira, se ne želi zaplesti v preteče probleme, ker ima mnogo drugih nujnejših poslov. Besedo imajo sedaj zainteresirane države, in če se ne sporazumejo, si Anglija opere roke. Politični krogi smatrajo, da je sedaj položaj jasen, obenem pa tudi dvomijo, da bo kdaj francoski načrt uresničen.

O delu za vzhodni pakt pa poroča »Morning Post« še sledeče: Na italijansko diplomacijo in javnost je govor Barthouja v Bayonneu deloval zelo porazno. Mussolini je izjavil, da bo Italija podpirala vzhodni pakt samo v upanju, da se na ta način ustvari podlaga za pogajanja o razorožitvi. Italija je sedaj v neprijetnem položaju, ker ne ve, kaj bi svetovala Nemčiji, ko ji Francija še nadalje odreja vsako enakopravnost glede oborožitve. Vzhodni pakt brez enakopravnosti in brez Nemčije izgublja za Italijo 50 odstotkov vrednosti. Enako pa poroča tudi listi iz Varšave, da Poljska odločno odklanja, da bi postalo njeno ozemlje kdaj bojišče med Nemčijo in Rusijo.

Kriza v francoski vladi

OSTER SPOR MED TARDIEUEM IN CHAUTEPSOM. NEVARNOST ODPSTOPA CELOKUPNE VLADE.

PARIZ, 20. julija. Parlamentarni odbor za preiskovanje afere Stavisky je zaslišal istočasno Tardieuja in Chautepsa. Kakor je znano, je Chauteps dolžil Tardieuja, da je vedel za sleparije Staviskega. Tardieu pa nasprotno Chautepsa. Zaslišanje je bilo zaradi tega silno burno in so člani odbora le s silo preprečili, da se oba ministra nista dejansko spopadla. Tardieu je trdil, da je Chauteps za časa, ko je bil ministrski predsednik, vedel za vse sleparije Staviskega, ko pa je škandal postal znan, je hotel prevladati svo krivdo na prejšnje vlade, zlasti na Tardieujevo in se pri tem niti ni strasil ponarejati dokumente. Chauteps pa je nasprotno ostal pri svojih trditvah, tako, da odbor ni mogel dobiti nobene jasne slike o krivdi ali nekrivdi obeh državnikov. Jasna slika bo ustvarjena šele tedaj, ko bodo zaslišane pričče, ki jih je Tardieu predlagal. Ta spor pomeni konec premirja med fran-

coskimi strankami in bo skoraj gotovo nastala vladna kriza čim se vrne s štirinajst dnevnega dopusta ministrski predsednik Doumergue. Trdi se, da je Tardieu prepričan, da bodo v le seni nove parlamentarne volitve in hoče sedaj zadevo izkoristiti za agitacijo.

PARIZ, 20. julija. Vladna kriza je zaradi spopada med Tardieujem in Chautepsom postala neizogibna. Herriot, ki je bolan, je kljub boleznim odpotoval iz Lyona v Pariz, da prisostvuje usodni seji vlade. Doumergue je izjavil, da bo takoj odstopil s celokupno vlado, če se incident ne poravnava. Radikali, ki so sklicali na sejo plenum svojih parlamentarnih delegacij, zahtevajo odstop Tardieuja, ki pa izjavlja, da se ne umakne s svojega mesta, ker ni napadel radikalov, ampak le sodelavce Staviskega. Listi presojaajo položaj zelo pesimistično.

Iztrebljenje makedonstvujočih

SOFIJA, 20. julija. Vlada vodi dalje odločno akcijo proti makedonstvujočim in je prišla že več glavnih voditeljev te organizacije. Med njimi tudi veleindustrija Piterovskega, ki je bil nekaj časa blaginjak organizacije Mihajlovcev. Pri njem so našli vsoto 120 milijonov levov, o katerih mislijo, da pripadajo organizaciji. V najkrajšem času bo vlada objavila odlok, po katerem se zapleni imetje vseh ilegalnih makedonskih organizacij. Izvedena je bila revizija knjig Makedonske banke in so vladni organi zapečatili vse blaginje.

Tropična vročina

BERLIN, 20. julija. V Nemčiji, zlasti v Berlinu je tropična vročina. V Berlinu kaže termometer 32 stopinj C v senci. Od vsepovsod poročajo o gozdnih požarih. Po poročilih iz Anglije in Amerike, je tudi tam usodna suša in vročina. Najhujša vročina je pa v Turčiji. V Adanu v južni Anatoliji je bilo večeraj v senci 41 stopinj C, v Aikaru 37 stopinj, v Carigradu 37. Več ljudi je umrlo, največ v Smirni. Uradi poslujejo le do 10. ure. Tudi tam gore gozdovi.

FINSKI KONZUL V ZAGREBU. ZAGREB, 20. julija. Finska vlada je menovala g. Paula Berkesa za svojega konzula v Zagrebu.

Dnevne vesti

Iz Zveze kulturnih društev v Mariboru

Dasi so sedaj počitnice in je povsod neko mrtvilo, vendar tega ne moremo reči o naši ZKD. Neumorno so na delu njeni funkcionarji. Pred kratkim so bile na en dan ustanovljene kar tri nove knjižnice, in sicer v Radencih, Tišini in Gederovcih. Knjige, po 60 za vsako knjižnico, sta osebno izročila funkcionarjem predsednik ZKD g. Janko Pirc in predsednik knjižničnega odseka g. Josip Škilan. — Knjižničarski odsek pa je že zopet nakupil precejšnje število novih knjig in bo lahko že takoj zopet ustanovljenih nekaj novih knjižnic.

V polnem obsegu so sedaj priprave za prosvetni tečaj, ki se bo vršil v dneh od 12. do 14. avgusta in obeta biti kar se tiče števila udeležencev in prostosti programa eden največjih tečajev, ki jih je priredila ZKD. Okoli 80 udeležencev se

je prijavilo in sodelovanje obljubili razni priznani strokovnjaki.

Novi odbor ZKD se zaveda dolžnosti, katere je prevzel in se po svojih močeh trudi, da pridobi tej važni kulturni instituciji v javnosti potreben ugled in čim več doprinese za širjenje prosvete in nacionalne zavesti med našim narodom ter ima tudi pravico računati na vsestransko podporo merodajnih korporacij in celokupne slovenske javnosti. Včlanjena društva pa se naj z zaupanjem obračajo do zveze. Vedno je pripravljena jim po svojih močeh pomagati.

ZKD ima sedaj svojo stalno pisarniško moč, ki uraduje vsak dan, razen ob nedeljah in praznikih, od 8. do 12. in od 15. do 18. ure. Navadno pa je tudi eden zveznih funkcionarjev občinstvu na razpolago.

Vlomilec v Cverlinovo trgovino prijet

Hitreje, kakor se je mislilo, je bil vlomilec v Cverlinovo trgovino izsleden. Sinoči okrog 9. ure je nekdo na mostu v Spodnjem Dupleku zapazil moškega, ki je krvavel iz rane na roki. O tem so bili obveščeni orožniki od Sv. Barbare, ki so se vračali domov. Neznanec je orožnikom po kratkem oklevanju priznal, da se piše Milan Širok, da je zbežal iz Gorice in se je ranil ob razbiti šipi neke trgovine v Mariboru. Orožniki sta med tem že zvedela o vladnem vladu v Cverlinovo trgovino in prepričana, da sta ujela storilca. Širok ni ničesar tajil ter mirno priznal vlom. Danes dopoldne je bil Širok pripeljan v Maribor, kjer so ga na policiji zasliševali. V Cverlinovo hišo se je že tekom popoldneva skril ter s pomočjo vetriha odprl vrata, ki vodijo iz veže v trgovino. Čim je slišal ropot na hodniku, je vzel edinole en plašč in zbežal skozi luknjo, ki jo je s sekuro izbil v šipi, proti parku. Ves onemogel je tam napol obležal in se šele tekom dopoldneva podal na pot proti Slov. goricam. — Širok je prišel v Jugoslavijo šele pred nekaj meseci. Bil je v Ljubljani radi sumna špijonaže zaprt in izgnan v Avstrijo, odkoder se je spet samovoljno vrnil v Jugoslavijo. Aretirani je star 30 let in je po poklicu zdravniški sluga.

Napredovanje v policijski službi. Podnadzornik policijskih agentov v Mariboru, g. Jurij Smodej je napredoval iz IX. položajne skupine v VIII. pol. skupino.

Iz učiteljske službe. Upokojeni sta učiteljici Ana Bregantova v Rušah in Ana Mavričeva v Gornji Radgoni.

Iz poštne službe. Z odlokom ministra pošte in brzojava je premeščen s poštne urada Bački Petrovec Ana Kokoljeva, pomožna manipulantka 10 položajne skupine na pošto Maribor I.

Papirnat zmaj povzročil kratek stik. Včeraj okrog 14. je bil prekinjen električni tok po vsem mestu. Organi mestnega električnega podjetja, ki so se takoj podali na iskanje napake, so doznali, da je vzrok prekinitvi kratek stik v transformatorju v Jezdarski ulici. Kratek stik je nastal, ker je obvisel na električnih žicah v napetosti 3000 voltov papirnat zmaj, s katerim so se otroci igrali. Po odstranitvi zmaja je bila ob 15. dobava električnega toka zopet vzpostavljena. Med tem časom so morali počivati vsi obrati. Mestno elektriško podjetje pa je proti povzročiteljem kratkega stika napravilo ovadbo na policijo, ker trpi podjetje znatno škodo. Starše opozarjamo, naj poučijo svoje otroke, naj se v bližini električnih žic ne igrajo z zmagi.

Posestne spremembe. Dr. Kristijan Paltauf je kupil od Marije Paltaufove hišo na Aleksandrovi cesti 14 za 337.500 Din; Marija Kirbiševa je kupila eno petino hiše od Mile Kirbiševe v Vetrinjski ulici za 70.000 Din; Herman Bouvier je kupil hišo od Hilde Musgove na Radvanjski cesti 7 za 120.000 Din; zdravnik dr. Fran Marinič je kupil parcelo v Grajskem Marofu od Gustava Scherbauma za 105.000 Din; Peter Armanini pa parcelo v Koroških vratih od Josipa Merkla in Milana Ferjana za 30.250 Din.

Razstava »Pro deo«, ki jo je organiziralo ženevsko društvo istega imena in je namenjena akciji proti brezbožnosti kot enotnemu pojavu, ne oziraje se na vere in njihove ločine, se preseli te dni iz Ljubljane v Celje, v Maribor pa pride v začetku avgusta, t. j. za Mariborski teden. Da se osnuje v ta namen pokroviteljski odbor, je sklical sinoči ob 20. uri pri »Orlu« zastopnik organizacije gosp. Mesner sestanek nekaterih predstavnikov mariborskega javnega življenja in obrazložil na njem namen in organizacijo prireditve. Sestanka so se udeležili med drugimi gg. min. v p. dr. Kukovec; min. v p. Iv. Vesenjak, gimnazijski ravnatelj v p. dr. J. Tominšek, stolni kanonik, dr. Mirt, stolni dekan dr. Cukala, prota Trbojevič, upokojena ravnateljica ga. Stupca, zastopnik mestne občine dr. Senkovič itd., ki so se večinoma tudi vsi oglašili k besedi. Za predsednika pokroviteljskega odbora je bil soglasno izvoljen g. dr. Josip Tominšek. Razstava bo nameščena v eni tukajšnjih šolskih stavb.

Prva mesarica v Mariboru. Včeraj je napravila mesarski strokovni izpit z odličnim uspehom gđ. Betka Ungerjeva iz znane Krisper-Ungerjeve hiše pri Mariji Snežni. Pred dvema letoma je imela gđ. Ungerjeva pred mariborsko izpitno komisijo že eno predhodnico, ki pa takrat ni delala časti ženskemu mesarskemu poklicu, ker je pri izpitu padla.

Posebne poštne znamke za zagrebški sokolski zlet. Ob priliki zagrebškega sokolskega zleta bodo prišle v promet tudi posebne sokolske znamke, ki bodo v veljavi od začetka slavnosti do konca meseca avgusta. Imele bodo podobo prestolonaslednika Petra. Izdalo se bo 350.000 takih znamk.

Nezgoda. Včeraj je v Ledineku 16 pri Ščavnici doletela hlapca Karla Šnuderla hujša nezgoda. Pri kopanju gramoza ga je zasulo in je dobil po vsem telesu velike poškodbe. Hudo ponesrečenega so ga pripeljali v mariborsko bolnišnico.

Konj se je splašil. Predvčerajšnjim je sredi največjega promenadnega vrvenja zdirjal v Gosposko ulico splašeni konj, vprežen v voz ter napravil nepopisno zmedo. Zbesnela žival je pridirjala čez most s tako silo, da si je ni upal nihče ustaviti. Ljudje so zbežali na vse strani, da je bila promenada namah izpraznjena. Konj je zdirjal po Gosposki in Slovenski ulici v Vetrinjsko ulico, kjer se je sam ustavil. Le naključju je pripisat, da se ni pripetila nobena nesreča.

Tragična smrtna nesreča. Pri Sv. Križu se je dogodila tragična smrtna nesreča, ki je zahtevala življenje dvehletne deklice. Pri posestniku Laniščaku so mlátili in so bili vsi domači pri mlatilnici. Laniščakova dvehletna hčerka se je igrala z otroci pri slami, nato pa je odšla v vrt sosedja Kironje. V vrtu je 5 m dolga in prav toliko široka mlaka, katero uporabljajo za napajanje živine. Mlaka ni ograjena in je precej globoka. Dekletce je splezalo do mlake, v neopaznem trenutku omahnilo in se utopilo v vodi. Starši so po končanem delu iskali dekletce, toda zaman. Šele čez kake pol ure so zvedeli, da se je utopila v mlaki. Domači so dekletce privlekli iz vode že mrtvo.

Družabna potovanja v avtokaru. Großglockner za 3 dni, odhod 29. julija 350 Din, Maria Zell za 2 dni, odhod 19. in 26. julija 210 Din, München, Oberammergau, Salzburg, Tirol za 8 dni, odhod 3. avgusta, pavšalna cena 1600 Din, Rogaška Slatina za 1 dan, odhod 22. julija 55 Din, Slovenske gorice, krožni izlet, cena z obedom in zajtrkom, odhod 22. julija, 70 Din. Potovalna pisarna »Putnik«, Maribor, Aleksandrova 35, Tel. int. 21-22.

Naši avtomobilisti bodo proslavili letos svojega patrona sv. Krištofa v Laškem. Znano je, da imajo tudi avtomobilisti in motociklisti svojega zaščitnika sv. Krištofa, ki ga vsako leto proslavljajo s potovanjem običajno v kak večji, sv. Krištofu posvečen romarski kraj. Ker romarske poti, ki bi bila posvečena sv. Krištofu, pri nas še nimamo, opravljajo naši avtomobilisti to svečanost ob priliki izletov, pri čemer je pohvaliti s stališča tujske propagande, da si izbere Avtomobilski klub, pod katerega okriljem se proslava vrši, vsako leto drug kraj. Letošnja proslava bo v nedeljo 22. t. m. v Laškem ter bo tem pomembnejša, ker se je udeležijo tudi člani ljubljanske sekcije, tako, da bodo ta dan zbrani v Laškem avtomobilisti in motociklisti iz vseh delov dravske banovine. Opravilo posvetitev bo ob 11.30 na prostranem trgu poleg farne cerkve. Mariborski avtomobilski klub vabi vse avtomobiliste in motocikliste, ne glede na to, ali so člani kakega kluba ali ne, da se proslave udeležijo.

Krajevna organizacija JNS za IV. okraj ima v torek dne 24. julija t. l. ob 20. uri v prostorih Gostilne pri »Levu« na Vodnikovem trgu svoj članski sestanek, na katerem bo poročal g. mestni župan dr. Lipold. Dolžnost vsakega člana je, da se tega sestanka udeleži. Vabljeni so pa tudi vsi naši somišljeniki in prijatelji našega pokreta, ki še niso člani krajevne organizacije.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolevosti žlez, izpuščajih na koži, tvorih uravnava »Franz Josefova« voda izborna toli važno delovanje črevesa.

Gasilska četa na Pobrežju bo imela v nedeljo 22. t. m. svojo tombolo na senčnem vrtu gostilne Rojko. Segajte pridno po tablicah, da Vam sreča ne uide.

Streliška družina na Pobrežju bo imela v nedeljo 22. t. m. redno ostro streljanje. Zbirališče ob pol 7. uri pri letnem telovadišču. Udeležba obvezna!

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru priredi v ponedeljek 23. t. m. ekskurzijo v delavnice drž. žel. Zbirališče ob 9. uri na Glavnem trgu.

Službeni list banske uprave dravske banovine z dne 14. t. m. objavlja med drugim: Odločbo o razporedu zvanja univerzitetnih pisarjev; odločbo o osnovanju glavne poštne avtogaraže v Beogradu in poštinih garaž v Skoplju, Zagrebu in Splitu; predpise za jeklene konstrukcije v stavbarstvu; objavo o pobiranju trošarin na zaloge rudninskih olj in bencina; pravila za podeljevanje banovinskih nagrad za vzrejo plemenskih žrebcev priznanih pasem, razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 21. t. m.: Ob 12.15: pesmi in plesi raznih narodov; 12.45: poročila; 13.00: čas, pesmi in plesi raznih narodov; 18.00: harmonika v reproducirani glasbi; 18.30: zabavno in poučno predavanje: »O križih in težavah stanovanskega nametnika« (predava L. Mrzel); 19.00: »Ča kovaška lirika«; 19.30: zunanji politični pregled; 20.00: vokalni solistični koncert gđ. Kristanove; 21.00: Josip Jurčič »Jurij Kozjak« (zvočna igra); 22.00: čas, poročila; 22.15: reproducirani operetni venčki.

Grajski kino. Danes zadnjikrat Franciska Gaal »Skandal v Budimpešti«. — V soboto se začne vrteti vefilm »Na po lju časti« (Cesarski lovci v ognju). V glavnih vlogah Karl Ludwik Diehl in Brigitta Helm.

Kino Union. Danes petek veliki senzacijski film »Mumija«. Dejanje se vrši deloma v mondenskem Kairu, deloma pa na mestih staroegiptskih kraljevih grobnic. Film je velezanimiv in napet. Prihodnji spored: »V tajni službi«.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigura »Franz Josefova« grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cev so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Narodno gledališče v Mariboru potrebuje več deklc, dečkov ter statistov, ki bi sodelovali pri uprizoritvah Goličeve komedije »Kulturna prireditel v Črni mlaki« na prostem. Prijave sprejema gledališka pisarna vsak dan od 10. do pol 13. ure. Prva vaja bo objavljena v dnevnikih.

Zavarovanje delavcev in nameščencev v maju. V marcu je bilo zavarovanih pri okrožni uradih SUZORja 562.643 oseb. V primeri z aprilom je naraslo število zavarovanih delavcev in nameščencev za 27.491, v primeri z aprilom lanskega leta pa za 34.295 oseb. Največji absolutni porast izkazuje OUZD v Osijeku (6027), v Banjaluki (4627). v Ljubljani (3710) in v Tuzli (3479). Nazadovale je število zavarovancev samo na področju OUZD v Skoplju za 1750 oseb. Od pri- vatnih društvenih bolniških blagin izkazuje zagrebški »Merkur« 600 zavarovancev manj, druge blaginje pa izkazuje porast. Največji porast izkazuje Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani, in sicer za 624 zavarovancev. Celokupna zavarovana mezda je ostala skoraj neizpremenjena in je znašala 295.50 milijonov Din.

Tujski promet v prvi polovici letošnjega leta. V prvi polovici letošnjega leta je bilo pri mariborski policiji priglasi- nih 6484 oseb. Od teh je bilo 3561 Jugoslov- nov, 1713 Avstrijcev, 323 Čehoslovakov, 321 Nemcev, 13 Francozov, 9 Romunov, 1 Grk, 57 Poljakov, 87 Rusov, 203 Ita- lijani, 84 Madžarov, 15 Angležev, 15 iz nordijskih držav, 47 Američanov in 35 iz drugih tujih držav.

Zakon o pospeševanju čebelarstva. — Kmetijsko ministrstvo izdeluje zakonski načrt o pospeševanju čebelarstva. Zakon bo vseboval odredbe za pospeševanje čebelarskih izdelkov, za pobiranje čebel- nih boleznih in za nadzorstvo nad trgo- vino s čebelarskimi izdelki. Razen tega bo v zakonu več določb, podobnih kakor v zakonu o pospeševanju živinoreje.

Kakšna bo letošnja pšenična žetev. Po izjavi kmetijskega ministrstva bo znašala letošnja pšenična žetev skupno 20 mili- jonov metrskih totov napram 26.19 mili- jonom lanskega leta. Letošnja žetev se ceni torej za 6.64 milijonov stotov nižje in je slabša od povprečne.

Ukinjenje luksuznega davka na zobne krone. Davčni oddelek finančnega mi- nistrstva je izdal pojasnilo o luksuznem davku na umetne zobe in zobne krone iz zlata, platine in srebra, po katerem se v bodoče umetni zobje in zobne krone iz zlatih kovin ne smatrajo več za luksuz- no blago.

Najdeni predmeti. Pri policiji so bili v mesecu juniju oddani in najdeni naslednji predmeti: avtomobilsko kolo, denarnica z 1.75 Din, mala jeklena os, zlata dam- ska zapestna ura, blagajniški ključ, de- narnica z 2.50 Din, denarnica s 165 Din, zlata ženska ovratna verižica, moški dežnik, rjavi ženski dežnik, denarnica z 1.50 Din, mladi lovski pes, srebrna ciga- retna doza z monogramom, priprava za ribolov, cev za plinski štedilnik, aktov- ka, 2 para zimskih čevljev, sveženj klju- čev, denarnica s 4 Din, srebrna moška ura z verižico, zračna avtomobilska se- salka, ženska ročna torbica, moška nikel- nasta ura, telovnik, zlata ovratna veriži- ca s križcem, zlata zapestna verižica iz zlata ura.

Trg za ribe. Današnji ribji trg je bil slabo založen. Prodajali so sardelice po 16 Din, čevole pa po 26 Din kg.

Vremensko poročilo mariborske mete- orološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 24.8 stopinj C nad ničlo; mini- malna temperatura je znašala 17.3 sto- pinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 23 stopinjah 736.8, reduciran na ničlo pa 734; relativna vlaga 64; vreme je jasno in vroče; vremenska napoved ne napo- veduje nobenih bistvenih sprememb.

Naše planinske postojanke

Boč ob petletnici postavitve stolpa

V nedeljo 22. julija proslavila poličanska in rogaška podružnica SPD na Boču petletnico zgraditve daleč okrog slovitega razglednika, ki se na Bočevem 1000 m visokem vrhu dviga v višave. Idilična planjava pri Sv. Miklavžu v višini 624 m bo spet oživela z obiskom gostov z vseh strani, ki jim je bil Boč v vseh teh letih prijetno razvedrilo. Bodisi pozimi, spomladi, poleti ali jeseni, vsak čas so se radi zatekali znanci in prijatelji, ki so dosegli z novimi ljubitelji povprečno 4000 do 5000 obiskovalcev na leto.

Spočetka je upravljala vse njegove postojanke, stolp, zavetišče v sedlu Boča in restavracijo pri Miklavžu le poličanska podružnica. Decembra l. 1930. pa se je združila z rogaško v skupni upravni odbor, ki so mu in mu načelujejo izmenoma predsedniki rogaške in poličanske podružnice, tako dr. Šter, ing. Dietrich in sedaj dr. Hronovsky. Ti in ž njim drugi funkcionarji so imeli mnogo skrbi in dela, da so spravili skupaj stotisočak, ki ga je terjal Boč za plačilo svojih postojank. Docela se jim v sedanjih krizi kajpaj dolg še ni posrečilo poplačati, ali z dobro voljo bo šlo vendarle. Nekaj upajo tudi na nedeljsko slavlje, saj vreme bo, kot pravijo, vendar enkrat že lepo.

Boč je zdaj v najlepšem razmahu in na višku sezone. Radi ga obiskujejo letoviščarji, ki jih zanese pot v njegovo bližino, od blizu in daleč, zlasti tudi gostje iz Rogaške Slatine. Podružnici se trudita, da je bivanje zgoraj čim prijet-

nejše in udobnejše. Ko bo poplačan dolg, ki je še na stolpu in drugih postojankah, imata v načrtu planinski dom, ki bo stal tam blizu starodavne cerkvice na idiličnih planjavah zaščitnika sv. Miklavža. Za silo pa že sedaj lahko prenočiš in se nastaniš za krajše bivanje tam nad restavracijo, kjer sta dve opremljeni sobici, če se ne zadovoljiš že kar s svežo senčno posteljo na podstrešju.

Vsa pota je poličanska podružnica s svoje strani nanovo markirala in na spornih mestih postavila informativne napise. Trasirala je tudi novo pot, ki je ves čas lepo senčna ter ne prestrma, in odkoder je h koncu krasen razgled na Poljčane, Pekel in daljnjo okolico. Sicer še ni markirana, vendar ne moreš zgrešiti. Vprašaj samo po »novi poti«, ki še nima dokončnega imena, medtem ko sta znani markirani poti »Čez Miklavžev kamen«, kjer je svetnik počival, ko je nosil svojo cerkvico na Boč in »Mimo žage«. Zelo lep razgled je tudi s takozvanega »Lenartovega križa« in od tod krasna pot do Sv. Miklavža.

Postavitve stolpa so obhajali planinci prvo in potem vsako leto z velikim planinskim rajanjem in z izvolitvijo kraljice Boča. Za peto slavlje pa so naši vrli planinci rekli: »Zakaj vedno kraljica, naj bo enkrat kralj!« Tu pri tem je ostalo. Boč, kralj orlov v Dravinjski dolini, bo tako v nedeljo za svoj petletni jubilej pripravljal.

Ki.

Naše narodne noše na razglednicah

Kakor Jugoslovani sploh, smo tudi Slovenci bogati na narodnih nošah, čeprav jih je večinoma že izpodrinila mednarodna noša industrijskega izvora. Vkljub temu predstavljajo naše noše bodisi še žive bodisi take, ki so jih nosile prejšnje generacije, bogato etnografsko gradivo, ki bi moralo biti znano vsem Jugoslovanom. A opaža se, da jih je celo med Slovence zelo malo, ki poznajo druge noše nego gorenjsko z avbo in pečo in ki vedo, da se tudi ti dve pokrivali razlikujeta po krajih.

V informacijo našega občinstva a tudi v vsopbudo da čuvamo svojo prelepo narodno imovino ter se po možnosti poslužujemo svojih noš vsaj pri svečanih prilikah, si je postavilo društvo »Soča« v Ljubljani nalogo, da izda v razglednicah jugoslovanske in med njimi vse slo-

venske narodne noše. Mnogo teh noš se nosi in se je nosilo v ozemlju, ki danes ne pripada naši kraljevini. Med njimi so take, ki bi jih bilo izredno škoda, če bi zatonile v pozabljenje. Zato se je društvo »Soča« odločilo, da izda kot prvo serijo noše iz zasedenega ozemlja. K tem je priključilo seve tudi noše iz Istre, v kolikor so mu bile dostopne. Umetniško izvedbo teh slik je društvo poverilo prof. Saši Šantlu, ki je nošam dodal tudi kot značilno ozadje veduto iz kraja kjer so se noše nosile. Če bo bčinstvo z zadostnim zanimanjem segalo po teh razglednicah, bodo kmalu sledile prvi seriji druge. V teh serijah bodo zastopane še ostale primorske, koroške, prekmurske, gorenjske, dolenske, štajerske in belokranjske, nakar se bo delo nadaljevalo v sosednjih banovinah. Gotovo obširen program, ki

je vreden truda, a tudi upoštevanja od strani našega občinstva.

Ceprav je Delniška tiskarna, ki je re-produkcijo Šantlovih akvarelov izvršila v brezhibnem trobarvnem bakrotisku skrčila svoj račun na minimum, si je dru-

štvo »Soča« vendar nakopalo že z izdajo prve serije izredno veliko stroškov. Zato vabi cenj. občinstvo, da seže po teh prvih razglednicah čim prej, da omogoči nadaljevanje lepega »Sočinega« načrta.

V zaščito naših javnih nacionalnih interesov

G. Josip Hladek-Bohinjski in Glasbena Matica

Iz poročil o obnem zboru naše mariborske Glasbene Matice ter iz popravka g. Hladka-Bohinjskega v »Večerniku« je končno tudi širša javnost dobila nekoliko vpogleda v afero, o kateri se je v Mariboru govorilo večkrat že od lanskega leta. Javnost je spoznala, da gre tu za zadevo, ki se nikakor ne tiče samo Glasbene Matice in še manj samo gosp. Hladka-Bohinjskega kot popolnoma privatne osebe, marveč vsega našega Maribora. Zato je na vsak način potrebno, da spregovorimo o njej čisto načelno, neoziraje se na vprašanje, kdo ima prav v zadevah, ki se izražajo iz teh javnih kontravert in polemik. Pri tem je pač vseeno, ali ima g. Hladek-Bohinjski v redu svoje dokumente ali jih nima, ali se je vedno pisal Hladek-Bohinjski ali samo Chladek (kakor se je mimogrede povedano pred prihodom v Maribor podpisoval sam in so ti njegovi podpisi vsakomur na razpolago), ali je bilo to tako in ono drugače itd. Vprašanje, pred katerim stojimo, si moramo zastaviti tako: **Kdo je Glasbena Matica in kdo je gosp. Hladek-Bohinjski?**

Glasbena Matica je bila ustanovljena kot vodilna slovenska glasbena organizacija tik po osvobojenju. Ustanovili so jo moške, ki so se predobro zavedali, da nam je neobhodno potrebna in Maribor brez nje v kulturnem oziru nikoli ne bi mogel pomeniti to, kar mora pomeniti. Ustanovili je torej niso zase, marveč za ves slovenski Maribor in ves naš narod ter v njej delovali nesebično in ne da bi iskali ne dobička ne slave. Prav tako pa je Glasbena Matica ustanovila tudi svojo glasbeno šolo, ki naj nudi mladini glasbeno naobrazbo in ustvari Glasbeni Matici naraščaj. Uspehi dela Glasbene Matice in njene šole so se v zadostni meri pokazali v Mariboru in izven njega. S ponosom lahko gleda na svoje dosedanje delo, zlasti pa na svoje mnogoštevilne koncerte. Ime Maribora je postalo marsikje znano prav po njej. To je odgovor na prvi del vprašanja.

In kdo je g. Hladek-Bohinjski? Zasebnik, ki razen sebe ne predstavlja nikogar in ničesar. Na ustanovitvi Glasbene Matice in njene glasbene šole nima prav nobenih zaslug. Oboje je obstajalo in delovalo že takrat, ko v Mariboru še

nihče ni vedel za eksistenco g. Hladka-Bohinjskega, še manj seveda, da bo kdaj postal ravnatelj glasbene šole Glasbene Matice. Se more ob tej ugotovitvi sploh postaviti obstoj neke primerjave: »Hladek contra G. M.?« Ne. G. Hladek je pa šel in brez pooblastila mariborske slovenske javnosti iz popolnoma svojih osebnih namenov izposloval v Beogradu za hrbtno Glasbene Matice in še kot njen nameščenec koncesijo za nekakšno »Subvencionirano muzičko šolo Glasbena Matica«, ki niti imena nima v pravilni slovenščini (niti ne v srbohrvaščini!). Kako in po kom je mogel g. Hladek-Bohinjski to doseči, nam ni znano, gotovo pa človek, ki mu je to izposloval, nima pojma o mariborski Glasbeni Matici, njenem namenu in pomenu, še manj pa o slovenskih razmerah sploh.

Žalostno dovelj, da moramo to javno ugotoviti, a druge poti ni kakor javno protestirati proti samovolji ljudi, ki nimajo toliko najprimitivnejšega čuta in takta, da bi se poučili o razmerah, preden store tako dejanje. **Od tu dalje ta zadeva tudi ni več samo vprašanje gosp. Hladka-Bohinjskega in Glasbene Matice, marveč vsega našega naroda.** Zato mislimo, da bi bila že zdavnaj dolžnost vse naše javnosti, zlasti pa njenih voditeljev, občine, banovine, poslancev, senatorjev in ministrov, da proti taki samovolji v škodo naši splošni stvari najodločnejše protestirajo in brezpogojno zahtevajo, da se g. Hladku-Bohinjskemu pod tem naslovom izdana koncesija takoj razveljavi. **Ugotoviti je treba, ali je več celokupna naša javnost s svojimi nacionalnimi interesi, ali kak »boter« gosp. Hladka-Bohinjskega v Beogradu?**

G. Hladek-Bohinjski se zato silovito moti, če misli da bo s svojimi uradnimi popravki, ki jih listi po zakonu morajo objaviti če so resnični ali ne, kogarkoli v Mariboru prepričal, da je le senca upravičenosti na njegovi strani. Mariborska nacionalna javnost obsoja soglasno njegovo postopanje in mu kliče: **Roke proč od naše Glasbene Matice in njene glasbene šole! Slovenski Maribor bo že sam skrbel za svoje glasbene zadeve in ne rabi za to nobenih Hladkov-Bohinjskih in nobenih »Subvencioniranih muzičkih šol Glasbena Matica«.**

Albert Jean:

Resnica in laž

»Torej nikakor nočete priznati, kje ste se mudil 13. marca zvečer?« vpraša preiskovalni sodnik Clauda Rozoya.

Obtoženec zmigne z rameni:

»Ne silite vame!« odgovori. »Dejal sem vam že, da vam ne morem povedati.«

»In če vas prisilimo, da nam priznate resnico?« sili sodnik.

»Ni je sile na svetu, da bi mogla razvezati jezik človeku, ki se je odločil molčati.«

»Motite se,« ga je zavrnil sodnik. »Neki zdravnik, doktor Villiers, je baje pred kratkim našel eliksir, ki vpliva neposredno na podzavest dotičnega, ki ga popije. Po zaužitju pacient zaspi, in dokler traja to umetno spanje, more odgovarjati na stavljena vprašanja le čisto resnico.«

»Takim poizkusom se ne podvržem,« krikne Claude. »Pravico imam, da si preprovem eksperimente na svojem telesu!«

»Lahko se zanesete, da je eliksir povsem neškodljiv... Sicer pa, niste li bili, preden so vas prijeli, v osebnih odnosih z doktorjem Villiersom?«

»Bil sem. Seznanil sem se z doktorjem preteklo leto na morskimi obali. In pozimi sva se videla dva, trikrat.«

»To je točno. In ker vam doktor Villiers sam svoje čudovito sredstvo...«

»Povem vam vnaprej, da ne dovoli.«

»Nikar ne bodite trmoglavci!« prigo-varja preiskovalni sodnik obdolžencu.

»Saj vam je znano, da razpolaga zdravniška veda z malo pripravo — jedilno cevko — s katero je mogoče hraniti tudi najupornejše stradalce. Ne silite nas, da bi jo uporabili, kajti povem vam, da vam ne bo prijala!«

— — —

»Ugeni,« se obrne naslednjega dne po vrnitvi iz justične palače doktor Villiers na svojo ženo, »ugeni, na katerem obtožencu nameravajo preizkusiti mojo iznajdbo?«

»Ne vem!« odgovori gospa Villiersova, opazujoč proti luči vsebino epruvete.

»Na Claudu Rozoyu!« odvrne doktor. »Ah!« z brezbrzišnim pogledom se obrne njegova žena k njemu.

»Ta preizkušnja bo odločilna,« nadaljuje kemik. »Če se eliksir obnese, nama je bogastvo zagotovljeno.«

»Govoriva odkrito: si li prepričan, da je dečko kriv umora, ki ga obtožujejo?«

»Na to vprašanje ti sedaj še ne morem odgovoriti. Dejstvo je, da Rozoy ne more natanko navesti, kje se je mudil usodnega večera. Poleg tega mu je bila žrtev znana. Našli so pri njem pisma, ki Rozoya silno obtežujejo. In ker nikakor noče povedati, kje je bil tisti večer, je dopustna vsaka domneva.«

»Kdaj se je zgodil zločin?« vpraša gospa Villiersova.

»12. marca. Zapomnil sem si datum, ker sem bil tistega dne v Lyonu, da prisostvujem otvoritvi kongresa psihiatrov, saj se spominjaš?«

»Ne, ne spominjam se več natančno.« odvrne gospa in položi stekleno ploščico pod mikroskopov okular.

»Ti si torej popolnoma prepričan o uspešnosti eliksirja?« vpraša nato, dokončavši svoje opazovanje.

»Popolnoma! Oseba, ki ga zaužije, izgubi voljo nad svojimi mislimi in besedami. Resnica, ki jo je kedaj skrivala z naporom svoje volje, se pojavi potem kakor slika na fotografski plošči, ki si jo poveznila v kopel.«

»Bi li mogla prisostvovati poizkusu?« zaprosi gospa.

»Seveda,« odvrne doktor. »Saj si mi vedno pomagala pri delu. In če si mi stala ob strani v dnevih trpljenja in iskanja, je pravično, da prisostvuješ tudi mojemu triumfu.«

Strežnika sta pripeljala Clauda Rozoya v operacijsko dvorano. Ko je obtoženec zagledal doktorjevo ženo, je njegov beselje še narasel.

»Zagotavljam vas, Rozoy,« izpregovori preiskovalni sodnik, »da ne vsebuje eliksir nikakih nevarnosti za vaše telo. Doktor Villiers jamči za njegovo neškodljivost. Najslabše, kar se vam utegne zgoditi, je, da bo poskus ostal brez uspeha.«

Ujetnik se ozre okoli sebe. Beg je nemogoč, vsak odpor brezpomemben.

»Naj bo,« dahne z medlim glasom. »Pričnimo!«

Voljno leže na operacijsko mizo. Pod glavo mu podloži zdravnik kaučukasto vzglavje.

»Pište!« ukaže kemik in ponudi obtožencu malo stekleničico.

Še enkrat zgrabi Rozoya želja po odporu. Njegove oči begajo in iščejo rešitve. Potem se pa odloči, nastavi stekleničico na usta in jo izprazni na dušek.

Uspeh je strašen. Smrtna bledeca dah-

ne ujetniku na lice, oči zatrepečejo, polagoma se mu dihanje umiri. Zaspal je.

»Rozoy,« prične zasliševanje preiskovalni sodnik, ki je vidno razburjen. »Rozoy, kje ste bili na večer 12. marca?«

Iz brezkrvnih ust dahne glas kakor iz daljave, monotoni glas Rozoyev:

»Pri neki dami!«

»Zakaj nam tega niste takoj povedali?«

»Ker je dama poročena. Nisem je hotel kompromitirati.«

»Kako ji je ime?«

»Isabela Villiersova!«

»Kaj? Kako? Moja žena?«

Kemik izpusti roko, na kateri je nadzoroval utrip in se zmedeno sklonil k spečemu... 12. marca!... Saj takrat je on potoval v Lyon!

»Kje ste bili vi 12. marca zvečer?« vpraša preiskovalni sodnik doktorja Villiersa.

Prevarani mož se ozre v svojo ženo. Njen obraz je bil miren in doktorju se zazdi, kakor da se vse njegovo življenje zrušilo v nič. Ni se stresla pred njegovim pogledom, čakala je, da pade strašna beseda.

Doktorja Villiersa je takrat prešinila misel, da more biti tudi laž vzvišenejša od resnice.

»12. marca,« odgovori premišljeno in z resnim glasom, »sem prebil večer doma s svojo ženo. Ta človek ni govoril resnice. Poskus torej na moje veliko razočaranje izpričuje, da moj eliksir še ni popoln...«

Spominjajte se CMD

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

Ne poznaš mi izvora in ne veš kdo sem. Nihče izmed vas ne ve. Samo en človek je na svetu, ki pozna mojo skrivnost. »Povej jo!« je dejal faraon.

»Izpusti me!«

»Nikoli.«

»Potem bodo onemela moja usta. Svarila sem te zadnjič. Če hočeš, dobro, lahko mučiš moje telo, kletve moje ne moreš. Prešibka je tvoja moč. Živela bo preko moje smrti. Usoda je določena!«

»Ha-ha-ha...« se je zakrohotal Semis Ofiris. »Ne bojim se tvojega beseđenja. Če si čarovnica, pokaži sedaj svojo moč! Osvobodi se vezi, izgini mi izpred oči, pa ti bom verjel.«

»Usoda je določena.«

»Nesmisel. Videl si in slišal. Čarovnica je odpeljala princezo, a ne sama. Dejala je, da ve še nekdo za njeno skrivnost. To je tista, za katero je to storila in za katero je govorila — Nef-teta...«

»Arikdinila se je zgenila in kriknila:

»Ne obtožuj nedolžnih!«

»Čemu se razburjaš?«

»Ne dotikaj se krvi Semisov!«

»Krv Semisov?«

»In krvi moje.«

»Krv tvoje? Noriš? A rešiš se ne!«

Da, vem, pomagala ti je Nef-teta. Zanj si delala. Faraon se je obrnil k Amara-zisu: »Primiti favorito in jo vrzite v ječo skupaj s čarovnico. Odpošljite sle za prvimi in prekličite moje naročilo. Vse čete naj zasledujejo ubeglo princezo in njeno spremstvo! Zberite vojsko in odidite proti deželi večernih gora! Odpovejte zabavo!«

»Izpolnjujem tvoj ukaz, o veliki!« je odgovoril Amarasiz in naročil stražarjem, naj odvedejo čarovnico, ki se je med tem zopet umirila. Njen obraz je postal brezizrazen, kakor obraz mrtve mumije. Samo na vratih se je še enkrat ozrla po faraonu. Njen pogled je bil oster kot nabrušeno bodalo. Mirne, a neskončno sovražne so bile njene kratke zadnje besede:

»Spomni se me, ko se ti približa konec!«

Potem je izginila s stražniki in Amarasizom za zaveso. Semis Ofiris se je zastrmel za njo. Prevzela ga je čudna omotica in moral se je nasloniti na zid.

109

Nefteramis in Ibiskis sta mu hotela pomagati, a faraon je odgnal. Z naporom vseh moči je premagal čudno slabost in se vrnil v svojo palačo. Tam je legel na blazine, položil glavo v dlani in se zamislil. Iz najglobljih globlin se mu je oglašal glas neke tajne, komaj zaznavne groze. Pazljivo, trenutek za trenutekom je obnovil v mislih zadnje dogodke. Arikdiniline besede in njen zadnji pogled.

»Spomni se me, ko se ti približa konec!« mu je zazvenelo po ušesih. »Konec? Kakšen konec?« se je spraševal. »Smrt? Kakšna smrt? Kako? Zakaj? Že sedaj? Ne, ne...« je kriknil kakor človek, ki se brani napadalca. »To je blaznovec, nesmiselno. Čemu mislim na to? Se bojim čarovnice, jaz, faraon faraonov. Semis Ofiris? Sedaj, ko vem, da mi ni govoril On, ko vem, da je bilo to bogokletstvo nore starke? Nesmisel.«

Potem se mu je prikazala v mislih Nef-teta.

»Tudi ona, ona...« je šepetal. »Ona. Kdo je? Kri Semisov... in njena... Sem jo kdaj ljubil? Jo ljubim? Strašno! Kakor norec sem. Kljuje mi v glavi, šumi. Nobene misli ne morem domisliti do konca. Njene besede, grožnje, pogled... Čarovnica. Je res čarovnica? Je res v njej skrivnostna moč Anubisa šakala in Osirisa mrtvaka? Brrr... Kaj naj sto-

rim? Naj se vdam? Čarovnici jaz, vladar vladarjev? In potem? Ne, ne, nikoli! A zakaj se trese zemlja? Če se ponovi? Če se poruši dvor, Semisiris? Morda ve čarovnica?«

Planil je kvišku in begal nemirno sem ter tja. Potem je obstal, se zastrmel v stene in strop in nenadoma se mu je zazdelo, da se zopet vse mae, stoka in škriplje. Prijel se je za senca. Soba je zaplesala okoli njega...

Faraon Semis Ofiris je kriknil in planil iz sobe, bežal po hodnikih mimo straž ter ven pod milo nebo. V gostih curkih je lil dež na zemljo. Bil je v hipu ves moker, a se za to ni zmenil. Bežal je dalje v temni park, se zadeval v veje in grmovje, padal na spolzkih mokrih tleh in se trudoma dvigal.

»Zemlja se mae...« je ponavljal mr-mraje. »Stene pokajo, stropi cvilijo, Semisiris se podira... Blaznost!« je vzkliknil nenadoma in se zavedel, da blodi v neprodni noči po dežju. »Kaj se je zgodilo? Čemu? Evalasta, Arikdinila, Nef-teta...«

Zazdelo se mu je, da je v grmovju nekaj zastakalo. Preplašen se je ozrl. Iz temine so strmele vanj strašne čarovničine oči. Zabadale se vanj kakor nabrušeno bodalo.

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

ISSK Maribor:SK Železničar. V nedeljo 22. t. m. se bosta srečala v prijateljski tekmi ISSK Maribor in SK Železničar. Ker bosta oba nasprotnika nastopila v najmočnejših postavah, se nam obeta dober in zanimiv sport. Tekma se bo odigrala na igrišču SK Železničarja na Tržaški cesti in se bo pričela dopoldne ob 10.

Lep uspeh Mariborčana v Bukarešti. V ekipi ASK Primorja, ki je nastopila v Bukarešti, je sodeloval tudi mariborski lahkotlet Zaro Grgič, član Sokola Maribor Matica, ki je dosegel v teku na 110 m z zaprekami prvo mesto v času 17,2 sekund.

Odbor za delegiranje sodnikov pri OOLNP, službeno. Nedeljske tekme sodijo: SK Železničar II. mladina:SK Svoboda II. mladina g. Dasko, ISSK Maribor I. mladina:SK Železničar I. mladina g. Bizjak, ISSK Maribor I.:SK Železničar I. g. Bizjak, SK Železničar rezerva:SK Svoboda rezerva g. Vesnaver, SK Svoboda:SK Dobrna g. Nemec. V Murski Soboti SK Ptuj rezerva:SK Mura rezerva g. Janez Nemec, SK Ptuj I.:SK Mura I. g. Turk.

SK Mura:SK Ptuj. Enajstotica SK Ptujja bo gostovala v nedeljo 22. t. m. v Murski Soboti ter odigrala proti SK Muri prijateljsko tekmo.

Mariborski veslaški klub vabi vse veslače na sestanek, ki bo v nedeljo 22. tm. ob 10. uri dopoldne na klubovem prostoru Ob bregu zaradi skupnega fotografiranja ter določitve tekmovalnih skupin. Na sestanku se bodo sprejele tudi prijave za veslaški izlet k Sv. Ožbaltu ob Dravi (25 km), kakor tudi za vezbalno tekmo Fala - Maribor (18 km). Prevoz čolnov in veslačev oskrbi MVK po zelo nizki ceni. Potrebna pojasnila se dobe pri tajništvu MVK.

Tekmovanje za veslaško prvenstvo Jugoslavije bo v nedeljo 22. t. m. v Beogradu. Za udeležbo se je prijavilo 8 klubov; v največ točkah bodo nastopili veslači beograjskega veslaškega kluba »Beograd«.

Konjske dirke na Tezmem. V nedeljo 22. tm. bodo na Tezmem kasaške in galopne dirke, ki jih priredi Kasaško društvo v Mariboru. Tekmovanje se prične ob 15. uri.

Mariborska kolesarska podzveza, službeno. Verificirajo se s pravico takojšnjega nastopa za »Klub slovenskih kolesarjev v Celju« Stevo Hreše, Albin Zupanc, Hugo Kolar, Franjo Kaltner, Mirko Fabijan, Slavko Lampret, Mirko Fajš, Jože Aman, Avgust Šumer, Hinko Oblak in Anton Špurer.

A vsako slovensko hišo

»Večernik«!

Sokolstvo

Sokolska četa pri Sv. Marjeti ob Pesnici priredi v nedeljo 22. tm. ob 15. uri v tukajšnji šoli igro »Ave patria« in burko »Zapiraj vrata«. Vmes bo prepeval naraščaj. Vse sosedne sokolske edince ter domače in bližnje Sokolu naklonjeno občinstvo, naj se sigurno udeleži prireditve. Zdravo!

Sv. Marjeta ob Pesnici

Gasilska četa pri Sv. Marjeti ob Pesnici, ki je bila ustanovljena šele 21. jan. t. l., je v tem kratkem času dospela po marljivem prizadevanju svojih članov že do lepega razvoja. Svojo prvo prireditev je imela prvotno določeno za nedeljo 1. julija, jo je pa zaradi slabega vremena nekaj ur pred pričetkom morala odpovedati. Kljub temu se je zbralo precej občinstva ter tudi več članov bližnjih gasilskih čet, kakor: Pesnica, Sv. Jakob v Slov. gor., St. Lenart in St. Ilj. Četa Pesnica je s svojo brizgalno demonstrirala mokro vajo, in sicer je že tekom 5 minut bila v aktivnosti. Prvič so se nam izvršilni člani šmarješke čete predstavili v svojih novih krojih, kar je res hvalevredno po šele polletnem obstoju društva, za kar gre glavno priznanje četnemu predsedniku g. Schikerju. Člani vseh uavzočih čet so vršili pod nadzorstvom župnega predsednika g. S. Kranjca že dokaj gladko tudi redne vaje. Po tem nastopu se je razvila do prihodnjega deževnega naliva prosta zabava v Schikerjevem sadonosniku. Prava prireditev pa je bila v nedeljo 15. t. m., žal zopet ovirana po deževnem vremenu. Četa je tako proslavila tudi »Gasilski dan«, in sicer so se izvršujoči člani pod vodstvom preds. g. Šikerja in načelnika g. Pavalca udeležili v krojih pozne slovesne službe božje dopoldne, popoldne pa imeli prvotno preloženo prireditev. Na sporedu so

bile: vaje s sekiricami ob spremljevanju godbe, spevoigra »Srce in denar«, petje, srečolov itd. Udeležba je tudi tokrat bila prav lepa. Člani čete se v skoraj polnem številu udeležujejo tudi raznih predavanj in državnih proslav, prireditev itd. v šoli, so po večini tudi člani tuk. kraj. odbora Jadranske straže, deloma tudi Sokolske čete ter tako skušajo čimveč doprinesti k vzajemnemu narodnemu delovanju v kraju. Prav s tem, po medsebojni delovni slogi začrtanem stremljenju pa zasluži vsaka naša ustanova na vasi, v tem primeru zlasti tudi gasilska četa posebno upoštevanje in podpiranje od vseh občanov in javnih predstavnikov ter oblasti. Želimo mnogo uspehov naši mladi gasilski četi, držeči se pozdravnega gesla: Pomagaj Bog — pred plameni ognja in plameni nesloge!

Ptuj

Grozna tragedija v Gruškovju. Na kak zverinski način je bil umorjen 37letni posestnik in logar Jakob Pernek iz Gruškovja, o čemur smo že podrobneje poročali, je pokazala obdukcija njegovega trupla, ki se je izvršila v torek 17. tm. v mrtvašnici pri Sv. Trojici v Halozah. Sodna komisija, obstoječa iz sodni ka Pipenbaherja, zdravnikov dr. Vrečka in dr. Brumna ter zapisnikarja Vrabla, je ugotovila strahovite rane na glavi, na prsih in na rokah, ki izvirajo od udarcev s puško in motiko. Pokojnik je imel izredno, nad 1 cm debelo lobanjo, da se zdravniki tej abnormalnosti naravnost čudijo. Vkljub temu je bila lobanja na temenu na štirih mestih počena in vdrt, da so možgani izstopili; razpokline in vdrtine merijo 10 cm, spodnja čeljust in nosni grdel sta razbita, čelnica nad levim očesom je vdrt; zlomljeno je tudi eno rebro na levi strani in je kost ranila sree. Vsaka posamezna poškodba je absolutno smrtonosna in bi bila tudi takoj-

šnja zdravniška pomoč zamen. — Onodotno prebivalstvo je pod vtisom tega zverinskega umora skrajno razburjeno. Žena pokojnika, ki je popolnoma potrta, je izjavila, da je morala bežati pred Kozlom, ko je prihitela svojemu možu na pomoč, ker je Kozel tudi njej grozil z motiko. Gledati je morala z otroci vred s ceste, kako Kozel z motiko obdelava svojo na tleh ležečo umirajočo žrtev. — Pripomniti je še treba, da ima tudi sin Kozla na vesti uboj, zaradi katerega je bil obsojen na večletno težko ječo in je sedaj v mariborski kaznilnici.

Sadni eksporterji, ki so se udeležili kongresa v Mariboru, so obiskali tudi naše mesto. Ogledali so si ptujske znamenitosti in se zelo laskavo izrazili o Ptuj. Goste je pozdravil župan Ladislav Jerše, jih vodil in jim razkazoval ptujske znamenitosti. Gostje so se vrnili v Maribor preko Vurberga in Sv. Martina, kjer so se ustavili pri veletrgovcu in hotelirju Kostanjšku.

Osebnost. Mestni župan g. Ladislav Jerše je nastopil svoj običajni dopust. Zastopa ga podžupan g. Pirich, odnosno magistratni ravnatelj g. Miha Zavadlal.

Kitajci in rojstni dan

Kitajska vlada je izdala prav sodoben zakon, prepovedala je praznovanje rojstnega dne ysem tistim, ki niso še dočakali 60. leta. Na Kitajskem je stara navada, da Kitajec praznuje rojstni dan z največjim pompom. Tudi najubožnejši se navadno zadolžijo, samo da lahko ta dan častno proslavijo. Vlada je prišla do prepričanja, da se na ta način po nepotrebnem zapravlja denar, ki ga Kitajci v teh hudih časih, ko divjajo meščanske vojne, nujno potrebujejo. V smislu novega zakona smejo družine samo obhajati rojstni dan starega očeta in stare matere, ko postaneta stara 60 let. Ali ne gre pri nas tudi preveč denarja za podobne proslave?

Campbel ni našel zlata

Angleški dirkač sir Malcolm Campbel, ki je nedavno odletel iz Londona v puščavo Kalahari, da bi tam iskal zlato, je svoje delo prekinil. Zlata ni našel. Tudi se mu ni posrečilo odkriti naravnega dirkališča, kjer bi mogel svoj dosedanj rekord v dirkanju z avtomobilom še dvigniti. Njegov spremljevalec, neki angleški letalec, je iskal primerno letališče, kjer naj bi letala pristajala, da bi vzdrževala zvezo z Južno Afriko.

Teta Meta.

Teta Meta je umrla. Duhovnik je ob grobu govoril naslednje: »Bila je dobra, pridna gospodinja, ki je vedno skrbela, da sta v družini vladala mir in složnost.« Stric Ivan se pri teh besedah obrne in reče: »Pojdimo, pojdimo, nismo pri pravem pogrebu!«

Mali oglasi

Službo dobi

AGILEN UPOKOJENEC

dobi postranski zaslužek za obisk pri privatnih strank. Naslov v upravi. 2954

V našem

VELIKO SVETLO DELAV-

NICO

in kletno skladišče oddam v najem. Slovenska ulica 26, I. nadstropje. 2961

Prodam

PRODAM DOBER GLASO-

VIR

za začetnika. Cena 600 Din. Vprašati: Motherleva 15. Peltinšek. 2952

KONJA

in voz za pravlilivček prodam. Korošec Ivan, Vukovski vrh, p. Jarenina. 2955

NOVOZGRADBA,

1 soba, kuhinja, hlev, vrt za 15.000 Din. »Rapid«. Gospodarska 28. 2959

Razno

LICITACIJA RAZNEGA NAKITA

in drugih vporabnih predmetov vsako soboto od 9. do 12. in od 15. do 18. ure v Mariborskem licitacijskem zavodu, Slomškov trg 3. Predmeti se vsak dan sprejemajo in si jih more vsakdo ogledati. 2939

Soba odda

LEPA SOLNČNA SOBA v mirnem delu mesta s posebnim vhodom, z uporabo kopalnice z mizlo in toplim vodo, centralna kurjava se odda s 1. avgustom 1934. Podrobnosti v upravi »Večernika«. 2925

Oglašujte